

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора
від «22» 2022 р.
№ 225/09

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ЩО СТАЛИСЯ В
СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Київ 2022

1. Галузь застосування

Це положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про охорону праці», Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2001 року №1094 та Положення Міністерства освіти і науки України та поширюється на всі підрозділи, відділи та служби університету.

Положення встановлює єдиний порядок розслідування та обліку нещасних випадків, що сталися з працівниками, студентами, аспірантами під час навчально-виховного процесу у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

Нещасні випадки, що сталися з особами, які працюють на умовах трудового договору (контракту) або залучені до праці у навчальних закладах, підлягають розслідуванню та обліку відповідно до Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2001 року №1094.

2. Загальні положення

2.1 Розслідуванню підлягають нещасні випадки, які трапились із працівниками, студентами, аспірантами та призвели до погіршення стану здоров'я (втрати працездатності) не менш ніж на один день згідно з медичним висновком, а саме: раптове погіршення здоров'я, травми, у тому числі травми від нанесення тілесних пошкоджень, нанесених іншою особою, отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, ураження електричним струмом, ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші надзвичайні події), контакту з тваринами тощо (далі-нещасні випадки).

2.2 Розслідуванню підлягають нещасні випадки, що сталися:

- Під час проведення навчальних занять у тому числі лекцій, занять з допризовної підготовки, лабораторних занять, спортивних, гурткових, поза аудиторних, інших занять та в перервах між ними відповідно до навчальних, виробничих та наукових планів;
- під час проведення поза аудиторних та інших заходів у вихідні, святкові та канікулярні дні, якщо ці заходи здійснюються під безпосереднім керівництвом працівника навчального закладу(викладача, куратора,) або особи, яка призначена наказом ректора за його згодою;
- під час занять, проведення професійних, науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, виробничої та навчальної практики, які проводяться відповідно до навчальних планів;
- під час перебування у студентських загонах, таборах праці і відпочинку (оздоровчих), на навчально-дослідних ділянках тощо;
- під час проведення спортивних змагань, тренувань, оздоровчих заходів, екскурсій, походів, експедицій, організованих у встановленому порядку;
- під час перевезень студентів, аспірантів до місця проведення заходів і назад, а також у разі організованого прямування їх на запланований захід на транспорті або пішки.

2.3 Погіршення стану здоров'я (втрата працездатності) у наслідок нещасного випадку встановлює та засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

2.4 За результатами розслідування нещасного випадку під час праці, відрядження, навчально-виховного процесу складається акт за формою Н-Н.

- 2.5 Відповідальність за правильне і своєчасне розслідування і облік нещасних випадків, складання акту за формою Н-Н, розробка та виконання заходів щодо усунення причин нещасного випадку несе ректор університету, відділ ОП та БЖД.
- 2.6 У випадках відмови адміністрації від складання акту за формою Н-Н, а також у разі незгоди потерпілого (його батьків або особи, яка представляє інтереси потерпілого) зі змістом акту за формою Н-Н конфлікт розглядає орган управління освітою вищого рівня у термін не більше десяти днів з моменту подання письмової заяви.
- 2.7 Лікувально-профілактичний заклад, куди доставлено студента, аспіранта, працівника, постраждалого внаслідок нещасного випадку, що стався під час навчально-виховного процесу, зобов'язаний на запит ректора надати медичний висновок про характер ушкоджень.
- 2.8 Після закінчення строку лікування потерпілого (потерпілих) ректор з відділом охорони праці направляють до органу виконавчої влади повідомлення про наслідки нещасного випадку.
- 2.9 Нещасні випадки, що сталися зі студентами, аспірантами в побуті та у випадках не зазначених у п.2.2 розслідуються і беруться на облік згідно з Порядком розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 року №270.
- 2.10 Особи, що допустили порушення або невиконання вимог цього Положення, притягуються до відповідальності згідно із законодавством.

3. Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та облік

- 3.1 Про кожний нещасний випадок, який стався із студентом, аспірантом, співробітником потерпілий або свідок нещасного випадку негайно сповіщає безпосередньо ректора, відділ охорони праці, які зобов'язані:
- терміново організувати першу долікарську медичну допомогу потерпілому, у разі необхідності - його доставку до лікувально-профілактичного закладу
 - до прибуття комісії з розслідування зберегти обстановку на місці в тому стані, в якому вона була на час події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю тих, хто знаходиться поряд і не призведе до більш тяжких наслідків).
 - про нещасний випадок, що трапився під час далеких походів, екскурсій або інших заходів поза територією району (міста), керівник заходу, що проводиться, негайно повідомляє також орган управління освітою за місцем події.
- 3.2 Ректор та відділ охорони праці зобов'язані негайно вжити заходів щодо усунення причин, що викликали нещасний випадок, повідомити батькам потерпілого (особі, яка представляє його інтереси) і зробити запит висновку з лікувально-профілактичного закладу про характер та тяжкість ушкодження потерпілого.
- 3.3 Ректор, отримавши повідомлення про нещасний випадок, наказом призначає комісію з розслідування у складі:
- голова комісії – перший проректор ;
 - члени комісії - провідний інженер з охорони праці або особа, на яку наказом ректора покладені ці обов'язки;

- представники відповідного профспілкового органу або уповноважені трудового колективу, якщо потерпілий не є членом профспілки.

3.4 Комісія з розслідування нещасного випадку зобов'язана:

- протягом трьох діб провести розслідування нещасного випадку, з'ясувати його причини та обставини, розробити заходи по усуненню причин нещасного випадку, визначити відповідальних за це осіб;
- виявити і опитати свідків та осіб, які допустили порушення нормативних актів, отримати пояснення потерпілого;
- скласти акт про нещасний випадок за формою Н-Н у п'яти примірниках і затвердити у ректора.

До акту додаються пояснення потерпілого, свідків та інші документи, що характеризують стан місця, де стався нещасний випадок, наявність шкідливих і небезпечних факторів, медичний висновок про стан здоров'я потерпілого в результаті нещасного випадку, тощо.

3.5 Ректор протягом 3-х діб після закінчення розслідування затверджує акти Н-Н, з яких по одному примірнику направляється:

- відділ з охорони праці або особі, на яку покладені ці обов'язки;
- потерпілому або особі, яка представляє його інтереси;
- до підрозділу де стався нещасний випадок;
- до архіву університету;
- копія міністерству.

3.6 Акт форми Н-Н підлягає зберіганню в архівах органу управління освітою та університету 55 років. Інші примірники акту та його копії зберігаються до здійснення всіх запланованих у ньому заходів, але не менше ніж 5 років.

3.7 Нещасний випадок, про який потерпілий за відсутності свідків не повідомив ректора та відділ охорони праці або наслідки від якого виявилися не відразу, розслідуються протягом місяця від дня одержання письмової заяви потерпілого (його батьків або особи, яка представляє його інтереси). У цьому випадку питання про складання акту за формою Н-Н вирішується комісією з розслідування після всебічної перевірки заяви про нещасний випадок, що стався, з урахуванням усіх обставин, медичного висновку про характер травми, можливої причини її походження, свідчень учасників та інших доказів. Одержання медичного висновку покладається на ректора та відділ охорони праці.

3.8 Нещасний випадок, що стався із студентами, працівником, аспірантами, під час проходження ними виробничої практики, відрядження та виконання робіт під керівництвом посадових осіб організації де проходять практику, розслідується спільно з представником університету згідно з Положенням про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2001 року №1094. Згідно цього Положення вище вказаний нещасний випадок розслідується органом управління освітою, якому підпорядкований університет. Спільно з представником університету оформлюється акт за формою Н-Н і береться на облік органом управління освітою та університетом. Один примірник затвердженого акту форми Н-Н направляється за місцем навчання, праці потерпілого, другий за підпорядкованістю до органу управління освітою і у Міністерство освіти і науки України.

- 3.9 Нещасний випадок, який стався під час проведення далеких походів, екскурсій, експедицій, розслідується комісією органу управління освітою, на території якого стався нещасний випадок. У разі неможливості прибуття на місце нещасного випадку представника університету до складу комісії включається представник однієї з установ, підвідомчих органу управління освітою, що проводить розслідування. Матеріали розслідування, у тому числі акти за формою Н-Н, направляються до органу управління освітою та у Міністерство освіти України.
- 3.10 Усі нещасні випадки, оформлені актами за формою Н-Н, реєструються органом управління освітою, університетом у журналі реєстрації нещасних випадків, що сталися з студентами та аспірантами.
- 3.11 За результатами розслідування не складаються акти за формою Н-Н і не беруться на облік нещасні випадки, що сталися із студентами та аспірантами:
- у наслідок вживання алкоголю, наркотичних або інших психотропних речовин, а також у наслідок їх дії (асфіксія, інсульт, зупинка серця тощо) за наявності медичного висновку, якщо це не викликано застосуванням цих речовин у навчально-виховному процесі або порушенням цих речовин у навчально-виховному процесі або порушенням вимог безпеки щодо їх зберігання і транспортування, або якщо потерпілий, який перебував у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, був відсторонений від роботи, навчання;
 - під час скоєння крадіжок або інших злочинів, якщо ці дії зафіксовані і на них є офіційний висновок суду або прокуратури;
 - у разі природної смерті або самогубства.

4. Спеціальне розслідування нещасних випадків

Спеціальному розслідуванню підлягають наступні нещасні випадки:

- групові (одночасно з двома і більше потерпілими);
 - з смертельним наслідком.
- 4.1 Про груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком зобов'язані негайно повідомити:
- ректора, відділ охорони праці, декана, зав. кафедрою університету;
 - батьків потерпілого або особу, яка представляє його інтереси;
 - лікувально-профілактичний заклад за місцем, де стався нещасний випадок (у разі виявлення отруєнь - місцеву санітарно-епідеміологічну службу);
 - прокуратуру, органи внутрішніх справ за місцем, де стався нещасний випадок.
- 4.2 Про кожний груповий нещасний випадок, а також нещасний випадок із смертельним наслідком університет повинен протягом доби повідомити Міністерство освіти і науки України та надіслати матеріали спеціального розслідування у 3- денний термін після закінчення розслідування.

Повідомлення передається електронною поштою, телефоном або іншим засобом.

Такі самі повідомлення надсилаються, якщо смерть потерпілого настала під час тимчасового звільнення від занять в університеті у встановленому порядку. У таких випадках спеціальне розслідування здійснюється з використанням матеріалів раніше проведеного розслідування.

4.3 Про груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком, що стався під час далеких походів, екскурсій, відрядження або інших заходів поза територією району (міста), керівник заходу, що проводиться негайно повідомляє орган управління освітою, прокуратуру за місцем події, ректора університету, відділ охорони праці.

4.4 Спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло від 1 до 4 осіб або травмовано до 10 осіб, проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом Міністерства освіти і науки України з участю його представника.

4.5 Спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло 5 і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом Міністерства освіти і науки України. Нещасні випадки з особливо тяжкими наслідками (у разі загибелі 5 і більше осіб або травмування 10 і більше осіб) розглядаються на засіданні колегії Міністерства освіти і науки України.

4.6 До складу комісії із спеціального розслідування групового нещасного випадку і випадку із смертельним наслідком входить:

- голова - міністр освіти і науки України (держсекретар) (у разі загибелі 5 і більше осіб або травмування 10 і більше осіб) або ректор(проректор) університету, (у разі загибелі від 1 до 4 осіб або травмування до 10 осіб);
- члени: ректор (проректор) університету, провідний інженер з охорони праці, куратор, представник Міністерства освіти і науки України, представник профспілки, членами якої є потерпілі.

Залежно від конкретних умов (кількості загиблих, характеру і можливих наслідків аварії тощо) до складу комісії можуть бути включені представники органів державного нагляду за охороною праці, пожежного нагляду, органів охорони здоров'я, спеціалісти відповідного штабу цивільної оборони та реагування на надзвичайні ситуації та інших органів.

Члени комісії із спеціального розслідування мають право одержувати письмові та усні пояснення від працівників університету та свідків події або проводити їх опитування. Члени комісії із спеціального розслідування повинні зустрітися з потерпілими або членами їх сімей, розглянути і вирішити на місці соціальні питання або внести пропозиції про їх вирішення відповідним органам, а також дати роз'яснення потерпілим (сім'ям) щодо їх прав відповідно до законодавства.

4.7 Комісія із спеціального розслідування протягом 10 днів розслідує нещасний випадок і складає акт спеціального розслідування, оформляє інші необхідні документи і матеріали. За потреби, встановлений термін розслідування може бути продовжений органом, який утворив комісію із спеціального розслідування.

Копії актів спеціального розслідування і форми Н-Н (на кожного потерпілого окремо) та наказ ректора за результатами розслідування нещасного випадку направляються до Міністерства освіти і науки України, іншого органу центральної виконавчої влади.

До матеріалів спеціального розслідування відносяться:

- копія наказу про створення комісії із спеціального розслідування;
- акт спеціального розслідування;
- копія акту за формою Н-Н на кожного потерпілого окремо, плани, схеми і фотознімки з місця події;
- протоколи опитувань, пояснення свідків нещасного випадку та інших;
- норми і правила охорони праці;
- витяг з журналу про проходження потерпілим навчання та інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- медичний висновок про характер і тяжкість ушкоджень, що заподіяні потерпілому, або причини його смерті;
- висновок експертної комісії (якщо така була створена) про причини нещасного випадку, результати лабораторних та інших досліджень, експериментів, аналізів тощо.

4.8 На вимогу комісії із спеціального розслідування адміністрація зобов'язана:

- запросити для участі у розслідуванні нещасного випадку спеціалістів- експертів, з яких може створюватись експертна комісія;
- зробити фотознімки пошкодженого об'єкту, місця нещасного випадку та подати інші необхідні документи, провести технічні розрахунки, лабораторні дослідження, випробування та інші роботи;
- надати транспортні засоби та засоби зв'язку, необхідні для роботи комісії з розслідування;
- забезпечити друкування, розмноження у необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування.

Експертна комісія створюється за розпорядженням голови комісії із спеціального розслідування. Питання, які вимагають експертного висновку і матеріали з висновками експертної комісії оформляються письмово.

4.9 Університет компенсує витрати, пов'язані з діяльністю комісії та залученням до її роботи спеціалістів. Відшкодування витрат на відрядження працівників, які є членами комісії або залучені до її роботи, університет здійснює відповідно до законодавства.

4.10 Голова комісії, яка проводила спеціальне розслідування нещасного випадку, у п'ятиденний термін після його закінчення направляє матеріали до прокуратури за місцем, де стався груповий нещасний випадок із смертельним наслідком.

4.11 Ректор зобов'язаний у п'ятиденний термін розглянути матеріали спеціального розслідування нещасного випадку і видати наказ про вживання запропонованих комісією із спеціальною розслідування заходів щодо запобігання подібних випадків, а також притягнути до відповідальності осіб, які допустили порушення законодавчих та нормативних актів з охорони праці, вимог безпеки проведення навчально-виховного процесу. Про виконання зазначених заходів ректор повідомляє Міністерству освіти і науки України.

4.12 Відомості про всі нещасні випадки за підсумками року, оформлені актами за формою М-Н, узагальнюють у звіті із пояснювальною запискою (стислим аналізом причин і видів подій, що призвели до нещасних випадків) надсилаються

університетом (первинний звіт) до центрального органу виконавчої влади та складається зведений звіт, який надсилається до Міністерства освіти і науки України.

- 4.13 Ректор університету несе відповідальність за достовірність зазначених у звіті відомостей відповідно до законодавства.
- 4.14 Якщо у звітному періоді настала смерть потерпілого від нещасного випадку, що стався минулого року, то у звіті за минулий період цей випадок має бути зарахований до загальної кількості потерпілих, а у звітному періоді тільки до потерпілих із смертельним наслідком.
- 4.15 Університет, Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади, проводять аналіз причин нещасних випадків, що трапились, розробляють заходи щодо їх запобігання, заслуховують на засіданнях колегій, нарадах стан травматизму серед учасників навчально виховного процесу.
- 4.16 Контроль за правильним і своєчасним розслідуванням та обліком нещасних випадків, що трапились із студентами, аспірантами під час навчально-виховного процесу, а також за виконанням заходів щодо усунення причин нещасних випадків здійснюють Міністерство освіти і науки України, та інші органи виконавчої влади.

РОЗРОБЛЕНО

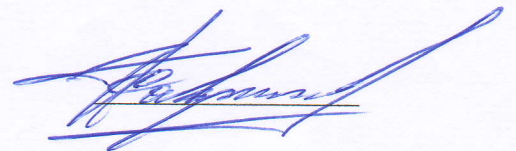
Інженер з охорони праці
та безпеки життєдіяльності

О.Р.Хейлік

ПОГОДЖЕНО

Юридичний відділ

Додаток 2
до Положення про порядок
розслідування нещасних випадків,
що сталися із здобувачами освіти
під час освітнього процесу
(пункт 7 розділу II)

Форма Н-Н

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада керівника закладу освіти)

_____ (підпис, ініціали та прізвище)

" ____ " _____ 20__ р.

АКТ № _____

**про нещасний випадок, що стався із здобувачем освіти (вихованцем, учнем,
студентом, курсантом, слухачем, стажистом, клінічним ординатором,
аспірантом, докторантом закладу освіти)**

(складається у п'яти примірниках)

1. Прізвище, ім'я, по батькові потерпілого _____
2. Стать: чоловіча, жіноча (потрібне підкреслити)
3. Вік (дата народження) _____
4. Повне найменування закладу освіти, де навчається, виховується потерпілий _____
5. Місцезнаходження закладу освіти _____
6. Підпорядкування (належність) закладу освіти _____
7. Дата і час нещасного випадку _____
(число, місяць, рік, час доби)
8. Місце, де стався нещасний випадок (заклад освіти, клас, кабінет, кафедра, майстерня тощо) _____
9. Вихователь (учитель, викладач), у групі (класі) якого стався нещасний випадок _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
10. Проведення інструктажу з охорони праці із здобувачем освіти, якщо нещасний випадок трапився під час трудового та професійного навчання, виробничої практики:

вступний інструктаж _____
(число, місяць, рік)

первинний інструктаж _____
(число, місяць, рік)

11. Проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності із здобувачем освіти, якщо нещасний випадок трапився під час навчання:

вступний інструктаж _____
(число, місяць, рік)

первинний інструктаж _____
(число, місяць, рік)

(для закладів дошкільної освіти зазначають дату проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності з педагогічним працівником, у групі якого стався нещасний випадок).

12. Обставини, за яких стався нещасний випадок _____

13. Вид нещасного випадку та подія, що призвела до нещасного випадку

_____ (нанесення тілесних ушкоджень, у тому числі іншою особою, отруєння, теплові удари,
_____ опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та інші ушкодження, отримані
_____ внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани, інші надзвичайні події),
_____ ушкодження внаслідок контакту з представниками тваринного та рослинного світу, дорожньо-транспортна
_____ пригода, падіння з висоти, нервово-психічні навантаження тощо)

14. Причини нещасного випадку _____
(порушення правил безпеки і охорони праці, пожежної

_____ безпеки під час проведення занять, недоліки організації робочих навчальних місць, незадовільний технічний
_____ стан будівель, споруд, території, порушення дисципліни, протиправні дії інших осіб, порушення правил дорожнього
_____ руху тощо)

15. Особи, які допустили порушення правил і норм, вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності _____
(прізвище, ініціали,

посада, статті, пункти нормативно-правових актів, які було порушено ними)

16. Свідки нещасного випадку _____

(прізвище, ініціали, клас (група), де навчається,

місце роботи, якщо свідок працює, та місце проживання)

17. Заходи щодо усунення наслідків нещасного випадку

№ з/п	Зміст заходу	Строк виконання	Виконавець (посада, прізвище, ініціали)

18. Висновок комісії про наслідки нещасного випадку _____

Цей акт складено о _____ год _____ числа _____ місяця _____ року.
(дата складання акта)

До акта додається _____
(у разі незгоди зі змістом або висновком акта - окрема думка члена комісії)

Голова комісії _____
(посада) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Члени комісії: _____
(посада) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)